

BELEIDSPLAN 2019 – 2023

Stichting tot bevordering van het instand houden van (natuur)monumenten, landschap, cultuur en streektaal in de Achterhoek en Liemers.

info@vanderlugtstichting.nl
www.vanderlugtstichting.nl

Beste lezer,

Voor u ligt ons Beleidsplan voor de periode 2019 – 2023.

Graag vertellen wij in dit plan meer over onze doelstellingen en onze ambitie en daarmee vooral welke concrete koers en plannen wij hebben voor de komende periode. In de diverse hoofdstukken komt een veelvoud aan onderwerpen aan bod. Belangrijk is om te kijken waar we als stichting vandaan komen en waar we naar toe willen. En met dit bestuur en de mooie groep vrijwilligers hebben we die ambitie in de afgelopen jaren vooral ook in concrete acties weten om te zetten. Er is hard gewerkt voor de natuur en het landschap in de Achterhoek. Graag zetten we dit werk op een toekomstbestendige manier voort.

Het is mooi om te zien wat we in de afgelopen periode gerealiseerd hebben. Van het inrichten van nieuwe natuurterreinen, het goed beheren van het bestaande bezit en het samenwerken met de vrijwilligers in het veld. Het is ook mooi om na te denken en te verwoorden wat we de komende periode gaan doen, hoe we dat graag willen doen en hoe we dat kunnen blijven doen. Dat vraagt van ons als bestuur en beheerder om onder andere na te denken over de financiën, beheermaatregelen voor landschap en natuur, over mensen, over wensen en kansen.

We vertrouwen er als bestuur op dat dit beleidsplan een goede verwoording geeft van bovenstaande en wensen u als geïnteresseerde veel leesplezier. We hopen bovendien dat wij u ook kunnen enthousiasmeren om ons te steunen, in financiële zin, als vrijwilliger, als belangstellende op diverse sociale media of op andere wijze. De natuur en het landschap kunnen uw steun goed gebruiken

Rogier Grondman, voorzitter.

INHOUDSOPGAVE

1. Resultaten beleidsperiode 2014-2018
2. Historie / ontstaansgeschiedenis
3. Bestuur en organisatie (of: wat willen we voor organisatie zijn ?)
4. Onze bezittingen
5. Onze missie, visie en doelstellingen
6. Relevante maatschappelijke ontwikkelingen
7. Beheer en onderhoud terreinen
8. Projecten
9. Financiën
10. Verwerving nieuwe gronden
11. Streektaal, -Geschiedenis, Cultuur en Historie
12. Beleid Inzet van vrijwilligers
13. ARBO, Veiligheid en Privacy
14. Public Relations en Communicatie
15. Samenwerking
- 16 Tot besluit

1. Resultaten beleidsperiode 2014-2018

Bij het opstellen van een nieuwe versie van een beleidsplan is het goed om stil te staan bij de resultaten van de vorige periode. Wat hebben we ons voorgenomen en welke resultaten hebben we als bestuur samen met de vrijwilligers behaald? In grote lijnen zijn hierna de meest aansprekende resultaten kort weergegeven.

1.1. Beheer en Onderhoud terreinen en objecten

Als uitgangspunt gold in de afgelopen beleidsperiode: we doen al het werk in eigen beheer samen met onze vrijwilligers, tenzij.... Dat 'tenzij' had meestal te maken met werk dat met grote machines moest worden uitgevoerd, zoals grootschalig hout, tak- en tophout versnipperen of grondwerk dat door loonbedrijven moest worden uitgevoerd. Wel hebben we als stichting zelf de regie gevoerd over alle projecten die uitgevoerd zijn.

In eigen beheer en (deels) met hulp van externe fondsen kon een groot aantal projecten succesvol uitgevoerd worden.

- **Project Horstermaat:** Inrichting potentieelvochtig hooiland (incl. wijziging van het bestemmingsplan);
- **Project Lebbenbruggerkamp:** aanplant van een struweel;
- **Project hekwerken:** karakteristieke afrasteringen voor het Achterhoekse landschap om ons bezit te beschermen werden aangebracht op een aantal terreinen;
- **Project spieker:** restauratie / onderhoud van het spieker. Het spieker wordt in permanente goede staat van onderhoud gehouden, met dank aan de financiële steun van SBNL;
- **Project Gereedschap** (aanschaf gereedschap en (veiligheids)materiaal), o.a. aanhangwagen, een tractor en een tweewielige trekker/maaimachine;
- **Project ANLB: terreinen** Sieverinkses en Lebbenbruggerkamp werden onder Agrarisch Natuurbeheer gebracht;
- **Project Houtkap** op terreinen Laarbraak, Horstermaat en Tichelmansbosje;
- **Project Italiaanse meertjes:** laanboomonderhoud / veiligheid;
- **Project Herinrichting Sieverinkses** van intensief grasland naar kruidenrijke akker;
- **Project Werkkleding:** kledingpakket voor vrijwilligers;
- **Project veldschuur:** ontwerp, bouw en inrichting van de veldschuur;
- **Project Sinusbeheer:** maaibeheer Schreuders Weide en Bosmans Brook;
- **Project vleermuizen** (cursus, aanschaf (gesponsorde) batdetectoren, realisatie 'hangplek' vleermuizen aan de gevel van de veldschuur;
- **Project Oossinkbos:** heraanplanten van een smalle strook bij het Oossinkbos met inlands bosplantsoen (Samenwerking met OBS Kotten;
- **Project Samenwerking:** uitvoering beheerwerkzaamheden op terrein Horstermaat samen met vrijwilligers van de KNNV, samenwerking met kinderen groep 8 OBS Kotten;
- **Project tractor:** aanschaf tractor met doelstelling vergroten zelfredzaamheid;

1.2. Vrijwilligers

De stelling dat we zonder vrijwilligers geen projecten hadden kunnen uitvoeren is zeker gerechtvaardigd. Tijdens de hele beleidsperiode is het vrijwilligersbestand in omvang stabiel gebleven en bij de regio Borculo / Ruurlo / Lochem toegenomen. Het aantal werkuren is op jaarbasis fors gestegen. De werkdagen worden goed bezocht en de achterstanden op gebied van beheer zijn nagenoeg ingelopen.

Het beleid is ook gericht geweest op het beschikbaar stellen van kwalitatief goed gereedschap en veiligheidsmateriaal voor de vrijwilligers om de werkzaamheden veilig en efficiënter uit te kunnen voeren. Daarnaast was er aandacht voor gezelligheid: een aantal keren is een kerstbijeenkomst georganiseerd waarbij onder het genot van een hapje en drankje kon worden bijgepraat en teruggekeken op opnieuw een geslaagd beheerseizoen.

1.3 Organisatie

De professionalisering van de eigen organisatie en de administratieve inrichting heeft in de beginjaren van deze beleidsperiode veel aandacht gekregen. Een aantal belangrijke zaken is de afgelopen jaren gerealiseerd en ingevoerd, o.a.:

- Een groot aantal registraties werd ingericht om als organisatie beter in control te komen: Opgezet zijn registraties voor overeenkomsten voor jacht, gebruik van grond, kadastrale gegevens, logboeken voor beheer, inspecties en calamiteiten, beschikkingen subsidies, gereedschappen (i.v.m. afschrijvingen), investeringen. Het Beheer en Onderhoud en periodieke inspecties werden vastgelegd in een logboek;
- De inrichting van de boekhouding werd geautomatiseerd;
- Inrichting “4-ogen principe” voor kritische processen (o.a. financiën, subsidies);
- Een actief pr-beleid werd gestart / social media, t.w. Twitter en Facebook werden ingericht en met regelmaat gebruikt;
- De fondswerving werd met succes geïntensiveerd;
- Aan certificeringseisen van de Provincie Gld. werd voldaan, de stichting is gecertificeerd natuurbeheerder;
- Forse investeringen werden gedaan voor verbetering van veiligheid en werkomstandigheden van vrijwilligers;
- Het huishoudelijk reglement werd opgesteld;
- Het veiligheidsprotocol werd opgesteld;
- Aanleg van nieuwe natuur werd gerealiseerd door het afwaarden van landbouwgrond;
- Diverse projecten werden uitgevoerd (deels met financiële ondersteuning van Fondsen);
- Besluit bouw van een veldschuur inclusief de realisatie:
- Besluit einde jacht;
- Besluit nieuw logo, inclusief realisatie op website, social media en werkkleding;
- Samenwerkingstrajecten opgestart met KNNV en Basisschool Kotten;

1.4. Financiën

Fondswerving

In de vorige beleidsperiode is in toenemende mate met succes een beroep gedaan op externe fondsen. Dat heeft het mogelijk gemaakt om een groot aantal projecten uit te voeren en toch de financiële basis van de stichting gezond en feitelijk in stand te houden.

Investerings

Er werd (met hulp externe fondsen) flink geïnvesteerd in gereedschappen, werkkleding voor vrijwilligers, een eigen onderkomen voor opslag van machines en gereedschap en machines om de eigen gronden te bewerken. De investeringen bedroegen in deze beleidsperiode rond de € 40K.

Subsidies

De ontvangen subsidie van de Provincie Gelderland nam in deze beleidsperiode licht toe ten opzichte van de vorige 6 jaren. Een tweetal terreinen werden onder het subsidieregime Agrarisch Natuurbeheer gebracht.

Vaste lasten

De kosten voor waterschapsheffing namen sterk af, met succes werden bezwaren ingediend tegen heffingen van belastingen voor natuurterreinen met toepassing van het hoge tarief. Aanschaf van machines en een eigen veld-/werkschuur bracht een toename van verzekeringskosten (opstal, WA, inventaris) met zich mee.

Bestuurskosten

Bestuurskosten werden structureel teruggebracht tot onder 5% van de totale begroting.

Interest

Nagenoeg de volledige beleidsperiode was de rentestand uitermate laag en de inkomsten uit spaartegoeden liepen dan ook flink terug. Gelukkig kon tijdig een deel van het vermogen worden ondergebracht in spaardeposito's die toch nog > 2% opleverden. Een klein deel werd met beperkt risico groen belegd. Het rendement daarop was eveneens > 2 %

Banken

In deze beleidsperiode werd gekozen voor groen en duurzaam bankieren.

2. Korte historie

De Stichting is in 1963 opgericht, aanvankelijk als restauratie- en publicatiefonds van de Oudheidkundige vereniging de Graafschap. De stichting heeft ook daadwerkelijk een monument gerestaureerd, namelijk het Spieker Kössink te Winterswijk-Huppel. Ook heeft de stichting in haar bestaan een aantal malen uitgaven op het gebied van de streektaal en streekgeschiedenis ondersteund.

1963 Graafschapbode

Al betrekkelijk snel na de oprichting verschoof de actieradius van de stichting echter naar het natuurbeheer. In de jaren 60 van de vorige eeuw zorgden de massale ruilverkavelingen voor een kaalslag in het kleinschalige Achterhoekse landschap. De grote terrein beherende natuurorganisaties als Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Geldersch Landschap zagen dit met lede ogen aan maar konden daar niets tegen uitrichten. Het was voor deze grote organisaties niet erg efficiënt om kleinschalige landschapselementen aan te kopen en te beheren. Ook een door de provincie Gelderland in het begin van de zestiger jaren opgericht Landschapsfonds voor kleine landschapselementen kwam aanvankelijk niet van de grond. Om die reden benaderden vertegenwoordigers van Staatsbosbeheer in 1965 de toenmalige voorzitter van de stichting of men de helpende hand zou willen bieden. Met inhoudelijke adviezen van Staatsbosbeheer en financiële steun van Rijk en provincie heeft de stichting in de daaropvolgende jaren een tiental kleine natuurterreintjes kunnen verwerven. Toen de subsidies voor de aankoop van natuurterreinen in de jaren negentig stopten is de stichting met beperkte middelen doorgegaan met wat inmiddels haar kerntaak is geworden, het verwerven en beheren van kleinschalige landschapselementen in de Achterhoek. De stichting is daarbij in een aantal gevallen geholpen door giften, legaten en donaties van particulieren en fondsen. Door het kleinschalige karakter van de stichting, de kenmerken van haar bezittingen en de ondersteuning door toegewijde vrijwilligers onderscheidt zij zich van de grote terrein beherende natuurorganisaties.

G. A. van der Lugt (1879 – 1966)
De naamgever van de Stichting

Jhr. M.V. (Menno) Beelaerts van Blokland (1913-1973). De oprichter en eerste voorzitter

De Stichting is vernoemd naar Gerardus Albertus van der Lugt (1879-1966) vanwege zijn grote verdiensten voor het culturele leven van Achterhoek en Liemers. Van der Lugt werkte zelf mee aan de oprichting van de Stichting. G. A. van der Lugt was onderwijzer, afkomstig uit het Liemerse Etten. Hij hield van de streek in al zijn facetten: de mens, zijn historie, zijn taal, zijn cultuur en natuur. Zijn grote liefde voor de natuur komt tot uitdrukking in zijn opvatting: "Ook kleine stukjes bijzondere natuur mogen niet verloren gaan". Ook voor deze percelen is het de moeite waard dat er "iemand zorg voor draagt".

Het grootste deel van zijn leven woonde en werkte Gerardus Albertus van der Lugt in Gelselaar en Borculo. Hij was jarenlang bestuurslid van de Oudheidkundige Vereniging "De Graafschap" en van de "Meester H.W. Heuvelstichting". Tijdens zijn actieve leven heeft Van der Lugt veel in dialect geschreven. Zo had hij tientallen jaren onder meer een vaste wekelijkse column in de toenmalige Geldersch-Overijsselsche Courant onder het pseudoniem "Oet Gelster". Deze artikelen waren meestal in de streektaal van Gelselaar geschreven. Na zijn dood kwam zijn nalatenschap ten goede aan de stichting waarvan hij de naamgever was. }

De feitelijke initiatiefnemer, oprichter en eerste voorzitter van de G. A. van der Lugt Stichting is jonkheer Menno Victor Beelaerts van Blokland. Hij is geboren op 10 maart 1913 in Oosterbeek op het landhuis de Hemelse Berg, dat bij de Slag om Arnhem vrijwel volledig is verwoest.

Beelaerts komt uit een familie van bestuurders. Zijn vader was wethouder van de gemeente Renkum en enkele jaren lid van de Tweede Kamer. Zijn grootvader was voorzitter van de Tweede Kamer en zijn oudoom vicepresident van de Raad van State. Na zijn dood schonk de weduwe van Jhr. Beelaerts van Blokland in de jaren '70 een in Barchem gelegen natuurgebied (Beelaertsbos) aan de stichting.

De oprichters in de Graafschapbode – 14 mei 1963

3. Bestuur en organisatie (of: wat willen we voor organisatie zijn ?)

De G.A. van der Lugt Stichting verricht veel werk in de Gelderse Achterhoek. Onzichtbaar omdat het gaat om een houtsingel, een korenspieker bij een karakteristieke boerderij, een stuk beek begeleidend bos of een eenmansesje. Onzichtbaar, maar wel belangrijk. Ons gaat het niet zo zeer om de grote indrukwekkende delen van het landschap. Wij richten ons op 'kleine zaken', de details. Want de ware schoonheid schuilt vaak in details.

In dit beleidsplan willen we de lezer ook een beeld geven van het bestuur en de organisatie die wij willen zijn.

3.1 Bestuur

Alle leden van bestuur hebben hun roots of werk(verleden) in de Achterhoek. We streven naar een evenwichtige samenstelling qua leeftijdsopbouw, achtergrond en kennisgebieden. Zo hebben de leden ervaring en deskundigheid op verschillende terreinen: landschapsecologie en landschapshistorie- en natuurbeheer, het recht, openbaar bestuur en management. We zijn een kleine organisatie van 'doeners'. Een kleine organisatie heeft als voordeel dat de lijnen kort zijn en dat je efficiënt kunt werken met een minimum aan bureaucratie en overhead. We streven naar een goede balans van het bestuurlijke werk en het actieve werk in het veld. Tijdens het beheerseizoen maar ook daarbuiten zijn we met regelmaat op onze terreinen te vinden samen met onze vrijwilligers.

Continuïteit en risicobeperking is voor de stichting van groot belang. We nemen maatregelen voor risicobeperking en continuïteit waarbij we voor kritische processen (o.a. financiën, subsidies) het 4-ogen principe ingericht hebben. Ook bij de vervanging/opvolging van vertrekkende bestuursleden is dat principe leidend voor onze besluitvorming. Wat we verder van belang vinden is dat een bestuurslid ook een goede teamspeler is. We doen het werk als bestuur samen, met behoud van de eigen individuele verantwoordelijkheid.

We zijn een organisatie met een stichting als rechtsvorm. We streven binnen dat kader naar een maximaal democratisch proces. Besluitvorming vindt plaats op basis van een meerderheid van stemmen. Het huidige bestuur bestaat uit mensen die hart hebben voor de Achterhoekse natuur en haar erfgoed:

Rogier Grondman	Geesteren	Voorzitter
Henk Graven	Lochem	Secretaris / penningmeester
Joris Ernst	Lichtenvoorde	Beheerder
Rudie Roerdinkholder	Winterswijk	Stagiair bestuurder
Huib te Welscher	Lichtenvoorde	Stagiair bestuurder
Rudy Brons	Kotten	Bestuurder

3.2 Beleid t.a.v. ons vermogen

De stichting is opgericht uit de nalatenschap van G.A. van der Lugt. In de loop van tijd kon dat kapitaal door goed beheer en de meewerkende economie (eind vorige eeuw) groeien. Er ligt een stevig financieel fundament maar we zijn zeker niet rijk. Het 'zuinige' of beter zorgvuldige beleid willen we voortzetten. Het streven is gericht op het in standhouden van ons kapitaal met een laag risicoprofiel zodat het rendement gebruikt kan worden voor bestedingen op het gebied van beheer en als buffer voor mindere tijden. Naast de buffer gebruiken we een beperkt kapitaal voor de kosten (vaste lasten, belastingen, andere heffingen) de beheeractiviteiten en zo nodig voor de verwerving van nieuwe terreinen. (zie verder hoofdstuk 8). Op gebied van investeringen ligt de prioriteit bij het aanschaffen van gereedschappen en machines die de uitvoering van het beheer van de natuurterreinen efficiënter maken of die het werk van onze vrijwilligers lichter maken.

3.3 Beloningsbeleid

Zowel het bestuur als de vrijwilligers doen hun werk vrijwillig en onbezoldigd. Uitsluitend eventueel gemaakte reis- en aantoonbaar gemaakte onkosten kunnen worden vergoed. Voor gebruik van motorisch privégereedschap gelden eveneens vergoedingen. De manier waarop we dat doen hebben we vastgelegd in ons Huishoudelijk Reglement. Deze regels zijn zowel voor bestuur als vrijwilligers van kracht.

3.4 ANBI

De stichting wordt door de Belastingdienst erkend als een 'Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI). Voor haar inkomsten is de stichting grotendeels afhankelijk van subsidies. Voor de verdere ontwikkeling van activiteiten en projecten zijn tevens donaties, schenkingen en legaten van belang. Om die reden streeft de stichting dan ook naar het behoud van deze erkenning door de overheid.

Het stichtingsbestuur streeft naar maximale transparantie over de wijze waarop de stichting wordt bestuurd en de wijze waarop het kapitaal en de inkomsten gebruikt worden. Wij voldoen aan alle eisen die de ANBI-wetgeving stelt. Dat willen we ten eerste vanuit ons eigen verantwoordelijkheidsgevoel maar dat zijn we ook verplicht naar onze voorgangers en opvolgers en degenen die ons werk financieel en met inzet van menskracht steunen.

3.5 Samenstellingsverklaring

Jaarlijks wordt aan een extern kantoor opdracht gegeven voor samenstellingsverklaring.

Onze boeken i.c. de boekhouding wordt door een accountant gecontroleerd. De uit de-opdracht tot accountantscontrole voortvloeiende Jaarrekening i.c. de Balans, Verlies en Winstrekening en de toelichting daarop worden gepubliceerd op onze website.

3.6. Doelstellingen op gebied van bestuur

- Bestuursleden met Achterhoekse 'roots' of binding die het gedachtengoed van Van der Lugt en onze missie en visie actief willen uitdragen en uitvoeren;
- Bestuursleden zijn actief en gericht op samenwerking (zowel in- als extern), transparantie en continuïteit van de stichting;
- Een evenwichtige samenstelling met deskundigheid op juridisch gebied, (historische) bouwkunde, ecologie, natuur- en landschapsbeheer, financiën en bestuur;
- Een evenwichtige leeftijdsopbouw gericht op continuïteit, waarbij jonge mensen actief worden ingewerkt en voorbereid op toekomstige functies;
- Ook (vroeg) gepensioneerden zijn van harte welkom gelet op de mogelijk beschikbare tijd in die categorie;
- Continuïteit willen we realiseren door voor kritische processen het '4-ogen principe' toe te passen. Dat geldt in ieder geval voor de processen en de kennis inzake financiën, subsidies en beheer.

Het te bereiken resultaat doelstelling bestuur

Een qua leeftijdsopbouw en kennis / kunde evenwichtig en daadkrachtig bestuur dat bestand is tegen onverwachte calamiteiten en bestuurders die elkaar kunnen vervangen indien nodig.

4. Onze bezittingen

De bezittingen van de stichting bestaan uit een 15-tal natuurterreinen en één gebouw (een korenspieker uit de 18e eeuw). De locatie waar ooit de Ruitenburgerschans heeft gestaan, gelegen aan de Nederlands Duitse grens in het Woold bij Winterswijk, is een laatmiddeleeuws aardkundig rijksmonument.

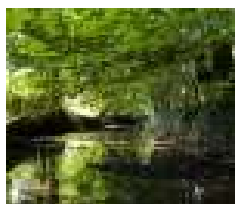
Onze terreinen zijn in grote lijnen geconcentreerd in de regio Winterswijk en de regio Ruurlo / Borculo. Bestuurlijk vallen de terreinen onder de gemeenten, Berkelland, Bronckhorst, Oost-Gelre, Lochem en Winterswijk. De totale oppervlakte van de terreinen is 25 ha. Alle terreinen zijn kleinschalig en kenmerkend voor het Achterhoekse landschap. Voor een enkel terrein is het beheer d.m.v. een overeenkomst uitbesteed aan Stichting Kerkepaden Zieuwent., dat is het terrein D'n Leeg'n Könningstool in Zieuwent.

Een kleine foto-impressie van een aantal van onze bezittingen:

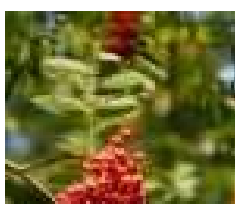
Spieker
bij Kössink

Oedingsebeekdal
Winterswijk

Detail
Lijsterbes

D'n Leeg'n
Könningstool, Zieuwent

Schreuders Weide
Haarlo

Toegangsbord
v.d. Lugt St.

Sieverinkses
Ruurlo

Gevlekte orchis
Schreuders Weide

De karakteristieken van onze terreinen zijn als volgt kort samen te vatten:

Terrein	Locatie	Karakteristieken
Korenspieker	Winterswijk / Huppel	Vakwerkspieker uit de 18 ^e eeuw. Rijksmonument. Vormt met het erf een landschappelijke eenheid. In gebruik bij de Vereniging Het Museum.
Ruitenburgerschans	Winterswijk / Woold	Weerschans, laatmiddeleeuws aardkundig rijksmonument.
Koningssingel	Vorden	Oude houtwal gelegen in een bosje met oude bossoorten
Beelaertsbos	Barchem	Bos met grove dennen dat onderdeel uitmaakt van een groter bosgebied dat de Lochemse- en de Kalenberg omvat.
Sieverinkses en bos	Ruurlo	Een bouwlandkamp met een kruidenrijke akker omgeven door een bosje (voormalig heide) en omzoomd door een houtsingel.

Terrein	Locatie	Karakteristieken
Laarbraak	Ruurlo	Rabattenbos. Het oostelijk deel van het bos bestaat uit een elzenhakhoutbos terwijl het westelijk deel uit een natuurlijk bos waar de natuur zich spontaan kan ontwikkelen
Tichelmansbosje	Ruurlo	Elzenhakhout op rabatten en deels natuurlijk loofbos.
Lebbenbruggerkamp	Borculo	Botanisch weiland gelegen tegen de Slinge tegenover het museum de Lebbenbrugge.
Hartelergoorbosje	Borculo	Kleine loofbosje langs de Slinge.
Bosmans Brook	Mariënveld	Kruiden- en faunarijk grasland met poelen omzoomd door houtsingels.
Schreuders Weide	Haarlo	Vochtig hooiland met een loofbosje.
Oedingse beekdal	Winterswijk/Kotten	Beek begeleidend bos langs de Boven-Slinge en Oedingsebeek. Zeer oude houtwallen en een bouwlandkamp met een kruiden- en faunarijke akker.
Oossinkbos	Winterswijk/Kotten	Beek begeleidend bos langs de Oossink/Bemerbeek.
Horstermaat	Winterswijk/Brinkheurne	Kruiden- en faunarijk grasland met oude houtwallen en een drietal poelen.
D'n Leeg'n Könningstool	Zieuwent	Vochtig hooiland met waterpartijen en loofbos.
Italiaanse meren	Winterswijk/Kotten	Loofbos op keileem en een grove dennenopstand met jeneverbes en wintereiken

5. Onze missie, visie en doelstellingen

De G.A. van der Lugt stichting is opgericht in 1963. Onze missie en visie zijn afgeleid van de in dat jaar vastgestelde statuten, die vrijwel onveranderd zijn gebleven. Dat wil niet zeggen dat we niet meegegaan zijn met de tijd. Onze statuten geven ons echter ook op dit moment voldoende ruimte om binnen die kaders het beleid uit te zetten en het werk uit te voeren.

In de loop van de jaren zijn wat accenten verschoven. Natuur- en Landschapsbeheer, -bescherming is meer onze 'corebusiness' geworden. Initiatieven op het gebied van streektaal / -cultuur worden door ons nog steeds, zij het in beperkte mate, ondersteund. We streven naar samenwerking met en ondersteuning van andere organisaties met een vergelijkbare doelstelling.

5.1 Onze missie

We hebben ons bestaansrecht vertaald naar een missie, welke naar onze mening tijdloos is en recht doet aan het oorspronkelijke gedachtengoed:

“Het verwerven, ontwikkelen, duurzaam beheren, in stand houden en van kleinschalige karakteristieke Achterhoekse natuur- en landschapsmonumenten, het verbeteren van biotopen en vergroten van biodiversiteit en het doorgeven daarvan aan toekomstige generaties.”

5.2 Onze visie

“Wij beschouwen ons als rentmeester van onze bezittingen. Wij zijn er zuinig op omdat ze allemaal uniek, betekenisvol en onvervangbaar zijn. Wij leveren op duurzame wijze een bijdrage aan een vitale Achterhoekse natuur, het vergroten van de biodiversiteit, de bescherming van diverse soorten, met behoud van het landschap en de archeologie.”

Wij betrekken de Achterhoekers bij ons werk door vrijwilligers uit de regio actief deel te laten nemen aan het beheer van de natuurterreinen en het reilen en zeilen van onze stichting. Daarmee trachten wij het draagvlak en de steun voor ons werk te vergroten. Daar waar wij als organisatie onvoldoende mogelijkheden hebben voor het noodzakelijke beheer of de uitvoering van beleid zoeken wij de samenwerking met professionals die onze visie delen.

5.3 Onze doelstellingen en speerpunten van beleid

Wij zijn een stichting met ideële doelstellingen en zonder winstoogmerk. Zowel bestuur als vrijwilligers zijn enthousiaste bewoners van de Achterhoek die hun werk met veel passie en in hun vrije tijd doen. Onze doelstellingen moeten daarom realistisch, haalbaar en uitvoerbaar zijn met de beperkte middelen en menskracht die we hebben.

De 5 speerpunten voor de beleidsperiode 2019 – 2023

Op basis van onze doelstellingen hebben we de 3 belangrijkste gekozen en die tot **speerpunten** gemaakt **van ons beleid** voor de komende periode:

- Het verbeteren van biotopen en vergroten van biodiversiteit;
- Het vergroten van onze zelfredzaamheid in het beheer en onderhoud van terreinen met behulp van vrijwilligers en hulpmiddelen die we in eigen beheer hebben;
- Financiële stabiliteit en continuïteit, waar mogelijk met hulp van groen rendement;

6. Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Ook als kleine speler in het veld tussen de grote organisaties op het gebied van natuurbezit en – beheer hebben we te maken met de grote problemen in de wereld om ons heen. De ontwikkelingen raken ons direct en hoewel onze invloed beperkt is zullen we onze strategie eropaan moeten passen.

Als terreineigenaar en beheerder is het zaak de ogen en oren open te houden om zo goed mogelijk te overleven. Want hoewel we een kleine organisatie zijn willen we op ons eigen niveau een toontje mee blijven blazen. Juist het kleine, het 'oog voor detail' maakt ons uniek en biedt ons kansen voor groei en ontwikkeling. Je kunt de focus leggen op bedreigingen, wij denken liever in kansen.

Landbouw en Natuur en landschap

Van een echte kentering op gebied van grond- en natuurbeheer is in de agrarische sector nog weinig concreets te onderkennen, de enkele goedwillende agrariër niet te na gesproken. Kleinschalige natuur waar wij voor staan, blijft sterk onder druk staan door agrarische activiteiten. In het verlengde daarvan is er in toenemende mate sprake van verdroging, vermessing en verzuring.

Als terreinbeheerder merken we het met regelmaat aan den lijve: druk wordt uitgeoefend om bomen zo hoog mogelijk op te kronen, sloten worden (te) diep uitgebaggerd om water snel af te voeren, houtsingels langs schouwpaden worden "rücksichtslos" kapot geklepeld onder het mom van "waterbeheer". Het gaat vaak om zaken van een beperkte omvang, maar tel alle 'kleintjes' op en uiteindelijk gaat het ten koste van het kleinschalige landschap.

Ook van een afname van de toepassing van **glyfosaat** (Round up) in de landbouw is helaas in de Achterhoek nog weinig merkbaar. Samen met andere organisaties zetten wij ons waar mogelijk in om een verbod op de toepassing van dit soort middelen in de landbouw te steunen.

Het karakteristieke landschap verdwijnt / toch zijn er kansen

Het karakteristieke Achterhoekse coulisselandschap verdwijnt steeds meer. Het aanzien van het landschap verandert. Houtsingels worden niet meer onderhouden of verdwijnen zodat agrariërs efficiënter kunnen werken. Ruigten worden gemaaid en verdwijnen waardoor soorten als de Patrijs geen dekking en voedsel meer vinden. Natte percelen worden gedraineerd of opgehoogd waardoor vochtminnende flora en insecten verdwijnen. Weidegebieden bestaan nog slechts uitsluitend uit Engels raaigras. In die weiden is nauwelijks bodemleven meer aanwezig. Het voedselaanbod voor vogels die afhankelijk zijn van natte graslanden, ruigten met kruiden en zaden neemt af, de weidevogels verdwijnen en de vos krijgt de schuld. De echte oorzaak is de mens die de balans verstoort en economisch gewin stelt boven de natuur.

Toch zijn er kansen: zonder schaalvergroting redt een aantal agrariërs het niet. Hun gronden komen beschikbaar voor andere doeleinden, waaronder natuur. Hoe vervelend ook voor de betrokken agrariërs: meer natuur vergroot de kwaliteit van leven voor mens en dier. Wij zien voor ons kansen om, op ons bescheiden niveau, mee te helpen dat Achterhoekse landschap mede vorm te geven en te helpen inrichten.

Langzaam ontstaat door druk van natuurorganisaties bij lokale politieke partijen belangstelling voor het belang en het herstel van het karakteristieke landschap. Daar zal de stichting haar steentje aan bijdragen.

Waar mogelijk zullen we trachten om in ieder geval onze eigen bezittingen (in de vorm van landbouwgrond) onder brengen in de jaarlijkse update van het Natuurbeheerplan van de Provincie Gld. De volgende stap is dan het herinrichten van deze gronden naar natuur. Dat zullen we in ieder geval doen voor terrein de Lebbenbruggerkamp bij Borculo.

Inkomsten

Vaste lasten en onkosten voor beheer blijven stijgen. Inkomsten uit subsidie staan onder druk en rente-inkomsten uit eigen vermogen zijn vrijwel nihil. Die tendens zal zich naar verwachting nog wel een tijd voortzetten. We zullen creatief moeten zijn in het bijstellen van een verdienmodel om inkomsten te genereren. Voor het uitvoeren van grotere projecten, bijv. de aanschaf van materialen en gereedschap/kleding voor onze vrijwilligers zullen we goed beslagen ten ijs moeten komen als we derden (fondsen) willen overtuigen van de noodzaak om ons werk te steunen.

Vangnet

De druk op inkomstenbronnen en de noodzaak voor beheersing van kosten leidt tot samenwerking. Kansen zien wij om bijvoorbeeld kleinere percelen die voor de grote organisaties niet rendabel zijn, te verwerven, mits dat binnen onze doelstellingen past. Wij zien daar voor ons een vangnetfunctie weggelegd in die situaties waar grote organisaties uit efficiencyoverwegingen niet geïnteresseerd zijn in kleinschalige (voor hen onrendabele) terreinen.

Afvaldumping

Dumping van afval (asbest, groenafval, drugs) is in Nederland aan de orde van de dag. De kosten van het opruimen van dit drugsafval moeten door de grondeigenaren worden opgebracht. Op dit soort calamiteiten kan de stichting zich moeilijk voorbereiden. Grootschalige dumping vormt dan ook een reële dreiging voor de financiële positie van de stichting indien de overheid op dit punt niet bijspringt.

Privacy / AVG

De nieuwe privacywetgeving dwingt ook de stichting om inzicht te geven in de wijze waarop gegevens worden vastgelegd, gedeeld, verwijderd etc. Vrijwilligers en zakelijke contacten dienen te worden geïnformeerd over de werkwijze die de stichting hanteert door middel van een privacyreglement. De stichting heeft haar privacy beleid vastgesteld en gepubliceerd op haar website.

Natuurontwikkeling

De Provincie voert samen met Waterschap Rijn en IJssel diverse natuurherstel projecten uit in de Achterhoek. De kleinere projecten zijn mogelijk interessant voor onze stichting. Met name daar waar projecten aansluiten bij bestaand bezit (uitbreiding beekdal Oossink/Bemersbeek) zien we mogelijkheden voor verwerving van potentieel interessante percelen.

Biodiversiteit

Met enige regelmaat verschijnen wetenschappelijke rapporten waarin een verontrustende afname van insecten geconstateerd wordt. De doelen voor het vergroten /verbeteren van biodiversiteit worden met het huidige overheidsbeleid niet gehaald. Op de grote lijnen gaan kwetsbare soorten en ecosystemen achteruit.

Waar mogelijk zullen we ons inzetten voor de verbetering van biotopen en het vergroten van biodiversiteit. Op korte termijn starten we met een project om de biotoop van de Boomkikker op Bosmans Brook te verbeteren door het verondiepen van een poel. Met steun van de Provincie (subsidie voor projecten die prioritaire soorten steunen) zullen we dit gaan realiseren.

De stichting levert een kleine structurele bijdrage aan het tellen van vlinders en libellen door i.s.m. de Vlinderstichting telroutes in te richten op de eigen terreinen

Jeugd betrekken bij natuurbeheer en de eigen leefomgeving

De jeugd heeft meer en andere interesses dan 'vroeger'. Hoewel dit uiteraard ook een nationale trend is geldt dit voor onze regio ook. Met betrekking tot die betrokkenheid: dat zeiden onze (groot)ouders overigens ook van ons en kijk nu eens ! Onze organisatie is te klein om groepen jongeren de gelegenheid te geven om zich uit te leven in onze natuur. Wat wel een optie zou zijn is om jonge mensen bijvoorbeeld vanuit hun opleiding / studie de kans te geven zich te ontwikkelen d.m.v. een stageplaats. We staan er in ieder geval open voor.

Groep 8 OBS Kotten

Dat jeugd ook actief betrokken kan zijn bewijst de actie van basisschoolleerlingen van de school in Kotten die zich actief voor onze organisatie hebben ingezet, door mee te werken in het veld maar ook met fondswerving. Op die manier wordt de jeugd betrokken bij de eigen leefomgeving. Deze vorm van samenwerking willen we ook in deze beleidsperiode voortzetten.

Vrijwilligers

Er is groot (actie)potentieel onder burgers om natuur en landschap te beheren en te beschermen. Veel burgers zijn bereid zich actief in te zetten voor het beheren en beschermen van de natuur en het landschap in hun directe omgeving.

Ons beleid is erop gericht om mensen uit de regio actief te betrekken bij het werk aan het landschap.

Organisaties tussen overheid en burgers in, zoals onze stichting en agrarische natuurverenigingen, kunnen initiatieven verbinden en daarmee de slagkracht vergroten en kennis inbrengen. Maar, de mensen komen niet vanzelf, daar moet je als organisatie wat aan doen. Wij willen de komende jaren een actief beleid voeren om vrijwilligers en donateurs aan ons werk te binden.

6.4 Samenvattend de kansen en bedreigingen

6.4.1 Bedreigingen

De navolgende ontwikkelingen hebben naar onze mening directe invloed op onze eigen leefomgeving en in het algemeen de realisatie van onze doelstellingen:

- Schaalvergroting in de landbouw met extra druk op (kleinschalige) natuurgebieden en toenemende verzuring, vermesting en verdroging;
- De inzet door de landbouw van giftige gewasbeschermingsproducten en producten met (o.a.) glyfosaat als werkzame stof;
- De afnemende betrokkenheid van jongere generaties bij natuurbescherming in de directe eigen leefomgeving;
- Druk op subsidies en afnemende inkomstenbronnen;

6.4.2 Kansen

Gelukkig staan er tegenover de bedreigingen ook ontwikkelingen waar wij op kunnen inspringen en waar we ons dus de komende jaren op kunnen richten. Waar mogelijk worden deze kansen vertaald naar concrete doelstellingen in dit beleidsplan.

- Er komt langzaam meer aandacht en waardering voor het Achterhoekse coulisselandschap, hieruit zullen de komende tijd wellicht kansen uit voortkomen voor herstel en versterking van dit landschapstype dat zwaar onder druk staat.
- Afname agrarische bedrijven biedt kansen om vrijkomende gronden (her) in te richten als natuur;
- Actief projecten onder de aandacht brengen bij maatschappelijke organisaties voor financiële steun;
- Actief vrijwilligers uit de eigen regio werven voor werk aan het landschap in de eigen directe leefomgeving;
- Kleinschalige projecten uitvoeren om biotopen en biodiversiteit te verbeteren op de eigen terreinen;

Waterviolier- Terrein D'N leeg'n Könningstool, Zieuwent

7. Beheer en onderhoud terreinen

Het beheren van de natuurterreinen, landschapselementen en het beheer van het Spieker zijn de belangrijkste taken van de stichting. Het beleid van de stichting is erop gericht om de uitvoerende beheerwerkzaamheden in eigen beheer te doen met hulp van vrijwilligers uit de regio. We vinden het belangrijk dat mensen direct ervaren wat het betekent om mee te werken aan het landschap in de eigen woonomgeving. Uitzondering vormt het bouwkundige onderhoud van 't Spieker, dat wordt gedaan door gespecialiseerde bedrijven in opdracht van de stichting.

Vochtig hooiland op zijn best bij Schreuders weide, Haarlo.

7.1 Relevante ontwikkelingen

Voor het beheer van het overgrote deel van de terreinen ontvangt de stichting subsidie voor natuurbeheer (SNL=Subsidie Natuur en Landschap). Voor twee terreinen ontvangt de stichting subsidie voor Agrarisch natuurbeheer (ANLB).

Deze subsidieregelingen zijn onderhevig aan een aantal ontwikkelingen en voorschriften waar de stichting aan moet voldoen om ook in de toekomst in aanmerking te komen voor subsidie. Uitvoering van het Agrarisch Natuurbeheer is door de Provincie Gld gedelegeerd naar overkoepelende organisaties op regionaal niveau. In de Achterhoek is dat de Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA).

De organisatie en aansturing van het subsidiestelsel SNL is door de Provincie Gld. belegd bij de St. Partner / BIJ12. De stichting is sinds 19 januari 2018 gecertificeerd beheerder.

Als gecertificeerd beheerder moet de stichting voldoen aan een aantal eisen. O.a. moet een navolgbaar beheerplan opgesteld worden voor alle landschapstypen en natuurdoeltypen. Dit vergt deze beleidsperiode de nodige aandacht. De meeste van onze terreinen vallen binnen het Gelders Natuur Netwerk (voorheen Ecologische Hoofd Structuur) en de natte en droge verbindingzone waar Agrarisch Natuurbeheer mogelijk is.

Als stichting blijven we alert op deze toekomstige ontwikkelingen. Mede daarom blijven we kritisch kijken naar onze uitgaven en onze prioriteiten. Met name de balans tussen inkomsten en uitgaven op perceelniveau willen we beter in beeld brengen. Daarnaast blijven we actief zoeken naar mogelijkheden voor (materiaal)sponsoring door professionele beheer- en onderhouds- bedrijven. Daarnaast kijken we hoe we de kosten van het onderhoud van de terreinen efficiënter en goedkoper kunnen krijgen. Uiteraard staat de kwaliteit van het beheer van de terreinen voorop en experimenteren we op een aantal terreinen om betere omstandigheden te creëren voor flora en fauna. Inmiddels hebben we al een aantal stappen gezet om meer zelfredzaam te worden. Waar mogelijk gaan we eigen materialen en machines inzetten (in eigendom of gehuurd) om grond te bewerken of maaibeheer uit te voeren. Zelfredzaamheid is een van de belangrijke doelstellingen voor de komende beleidsperiode.

7.2 Onze terreinen

In de loop van de jaren is het aantal terreinen gegroeid naar 15 met een totale oppervlakte van 25 hectare. Ze bestaan uit droge bostypen zoals in Barchem op de stuwwal, beek begeleidend bossen in Winterswijk, houtwallen op de Horstermaat, houtsingels in Bosmans Brook, bouwlandkampen in Ruurlo en Winterswijk en vochtige hooilanden bij Schreuders weide.

Daarnaast heeft de stichting een 17^e -eeuwse korenspieker (Buurtschap Huppel) in haar bezit evenals een laatmiddeleeuws verdedigingswerk, de Ruitenburgerschans in het Woold.

7.3 Sterke punten

De verscheidenheid aan terreinen, de kleinschaligheid ervan, evenals de rustige ligging zijn sterke punten te noemen. Daarnaast hebben we beheerplannen gericht op kleinschaligheid. De kleinschaligheid maakt de terreinen echter ook kwetsbaar voor de opschaling van de landbouw. Nagenoeg al onze terreinen hebben last van verdroging, verzuring en vermesting. Hierdoor komen onze natuurdoelen onder druk te staan. Deels kan hier iets aan worden gedaan door toepassing van gericht beheer. Voor een ander belangrijk deel is het voor de stichting echter nagenoeg onmogelijk hier iets aan te doen. Voor een aantal maatregelen zijn wij namelijk afhankelijk van andere partijen, zoals bijvoorbeeld het waterschap. Bijvoorbeeld het verhogen van de grondwaterstanden op onze terreinen of het verondiepen van ingesleten beekdalen (de oorzaak van verdroging van het beek begeleidend bos).

Gevlekte ordis – Bosmans brook

7.4 Ontwikkelingen

Wij willen alle terreinen inventariseren op landschap ecologisch gebied (hoe functioneert een terrein en welke soorten horen daar thuis). Belangrijk is ook het antwoord op de vraag welke cultuurhistorische waarden bepalen mede het beheer van een terrein.

Als voorbeeld kan genoemd worden het zgn. Sinusbeheer. Deze vorm van maaibeheer heeft de stichting in de afgelopen beleidsperiode toegepast op terrein Schreuders Weide te Haarlo en Bosmans Brook bij Mariënveld. Eenvoudig gezegd omvat het Sinusbeheer het meerdere keren maaien van delen van het terrein in het groeiseizoen. Het doel is dat er zowel kort gras, lang gras en allerlei tussenstadia zijn met als doel langer voedselaanbod en een biotoop voor insecten die gedurende langere tijd geschikt is om voedsel te vinden en in te verpoppen. De Vlinderstichting geeft op haar website hier meer informatie over. <https://www.vlinderstichting.nl/sinusbeheer/>

Actuele beheersituatie

De terreinen liggen er qua regulier beheer goed bij. Hier en daar kennen de terreinen nog wat geringe achterstand in onderhoud, maar soms is dat ook een bewuste keuze. Vooral op de Sieverinkses en Oossinkbos is extra beheer noodzakelijk om het bosplantsoen een goede kans te geven.

Gewenste beheersituatie

We streven naar behoud van bestaande natuurwaarden en waar mogelijk geven we terreinen een kwaliteitsimpuls. Als voorbeeld Schreuders weide: een bodemkartering heeft een begraven veentje aan het licht gebracht. We gaan onderzoeken of herstel mogelijk is. De details van dit beleid per terrein komen terug in het Werkplan beheer (zie 6.7).

7.5 Beheer historische objecten

Actuele situatie

Het vakwerk Korenspieker en de Ruitenburgerschans zijn de twee unieke monumenten waarover de stichting beschikt. Het Spieker heeft afgelopen jaar stormschade gehad aan het dak, dit is inmiddels hersteld. De Ruitenburgerschans is een aardkundig monument waar het regulier maaien van het object voldoet.

De Ruitenburgerschans is een restant van een oud verdedigingswerk en ligt onder een laag grond, waardoor het geconserveerd blijft.

Korenspieker

Gewenste situatie

De actuele situatie is hier ook de gewenste situatie. In de afgelopen jaren is het spieker Kössink met behulp van de BRIM-subsidie een aantal keren onder handen genomen. Met de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten zal het onderhoud van het spieker bekostigd kunnen worden. De bedoeling is om met behulp van deze subsidie ook de komende beleidsperiode het spieker in de huidige goede staat te houden. Indien mogelijk aangevuld met donaties uit externe fondsen als er sprake is van grotere onderhoudsprojecten.

Ruitenburgerschans

7.6 Beleid beheer van de terreinen

Bij het beheer streven we naar het realiseren van een natuurbeeld dat passend is bij dat terrein. Dit betekent dat er per terrein is gekeken welke cultuurhistorische aspecten waardevol zijn en beheerd dienen te worden. Bijvoorbeeld het periodiek afzetten van houtwallen/houtsingels, het hooilandbeheer en de bestrijding van Amerikaanse vogelkers om inlandse soorten meer kansen te geven in de bossen.

7.7 Veiligheid

Om het werk verantwoord te kunnen blijven uitvoeren, moeten we investeren in beschermingsmiddelen en materiaal ten behoeve van de vrijwilligers. We willen immers met kwalitatief goed materiaal veilig en verantwoord blijven werken. Ook gerichte cursussen voor veiligheid bij het werken met motorisch gereedschap hebben de komende periode prioriteit

7.8 Beleid Jacht(beheer)

De stichting heeft besloten op het punt van de jacht een andere koers te gaan varen en geen jacht meer toe te laten. De natuurgebiedjes van de stichting zijn namelijk vaak nog een van de weinige terreinen die als schuilplaats kunnen dienen voor verschillende soorten dieren. Het beleid van de stichting is gericht op het uiteindelijk beëindigen van alle nog lopende jachtcontracten en het verbod op elke vorm van jacht.

7.9 Beleid gebruik gronden

Het beleid van de stichting is dat geen pachtovereenkomsten worden afgesloten. Voor het in gebruik geven van gronden werkt de stichting met bruikleenovereenkomsten. Daarbij geldt als voorwaarde dat de gebruiker zich dient te houden aan de voorwaarden die de stichting oplegt zoals het verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelengebruik en het verbod op het uitrijden van (drijf)mest.

Niet alle aflopende gebruikersovereenkomsten worden in deze beleidsperiode verlengd. Het gaat hierbij om de terrein Lebbenbrugge (botanische weide). Dat terrein is recent opgenomen in het Natuurbeheerplan 2019 en zal worden omgezet van landbouwgrond naar natuur. Voor terrein Oedingsebeekdal (bouwlandkamp) lopen nog oriënterende gesprekken over het toekomstige beheer. De stichting wil zich (nog) meer richten op het vergroten van de biodiversiteit en een optimale kwaliteit van het beheer. Het beleid is erop gericht om dit in eigen beheer te doen, dan wel in goede samenwerking met een gebruiker die zich achter onze doelstellingen schaaft en bereid is daarnaar te werken. .

7.10 Beleid in relatie tot Beheerplan (werkplan beheer)

In de vorige beleidsperiode is gestart met het opstellen van een 10-jaren Beheerplan. Echter, de certificeringseisen voor particulier Natuurbeheer schrijven een aantal gestandaardiseerde producten voor om voor provinciale subsidie voor natuur en landschap in aanmerking te komen.

Daarom is de realisatie van een 10-jaren Beheerplan bijgesteld en realiseren we in de komende beleidsperiode de producten die aan ons als gecertificeerde natuurbeheerder als eis worden gesteld. Het beleid van de stichting is gericht op de toekenning van (beheer)contracten (SNL-beschikkingen) voor een periode van 6 jaren. Dat doen we als volgt met de navolgende (voorgeschreven) producten:

7.11 Individueel Kwaliteitshandboek

In het Individueel Kwaliteitshandboek beschrijft de stichting haar beheerdoelen. Aan de beheerdoelen worden de te nemen maatregelen gekoppeld per beheertype. De verschillende beheertypen zijn vastgelegd in de Index Natuur en Landschap die op provinciaal niveau wordt vastgesteld.

7.12 Werkplan

De jaarlijkse set werkzaamheden en maatregelen leggen we vast in een werkplan. Daaraan gekoppeld is een concrete planning voor de uitvoering van de werkzaamheden. De stichting stelt het werkplan op per natuurterrein en per terrein op natuurbeheertype. Een werkplan op niveau beheertype (bijvoorbeeld houtwal/-singel) in algemene zin is voor de stichting niet uitvoerbaar omdat de beheereenheden van dit type zich per terrein in een andere beheercyclus bevinden.

7.13 Monitoring

In het Kwaliteitshandboek wordt ook beschreven hoe de monitoring wordt uitgevoerd. Met de monitoring trachten we zichtbaar te maken of het beleid tot concrete resultaten leidt. Hebben de maatregelen het beoogde effect: nemen de verwachte soorten flora, fauna, insecten etc. toe.

Wat zijn mogelijke oorzaken van toename/afname van soorten en hoe kunnen we het beleid bijstellen of nog verder versterken.

7.14 Logboek

Het uitgevoerde beheer wordt vastgelegd in een logboek. De stichting registreert per terrein welke werkzaamheden wanneer zijn uitgevoerd, hoeveel uren de vrijwilligers gewerkt hebben en welke bijzonderheden zijn geconstateerd. In een logboek worden ook de calamiteiten (bijv. stormschade) vastgelegd.

7.15 Verantwoording

Resultaten van het beheer worden vastgelegd in een jaarlijkse verantwoording.

7.16 Doelstellingen Beheer periode 2019 – 2023

Om de bestaande kwaliteit van de natuurterreinen te handhaven en waar mogelijk te komen tot kwaliteitsverbetering richt de stichting zich in haar beheer op meer biodiversiteit in de terreinen en zal zij (nog) meer oog hebben voor de fauna. Er kunnen in de terreinen specifieke maatregelen worden getroffen om die doelen te bereiken. In het beheerplan zullen deze maatregelen verder worden uitgewerkt.

De volgende doelstellingen voor het beheer worden vastgesteld;

- De stichting streeft naar optimale zelfredzaamheid bij de uitvoering van beheer;
- We beheren onze terreinen optimaal om ruimschoots te voldoen aan de gestelde eisen vanuit de provinciale regelgeving en actief beleid voor flora en fauna versterkende maatregelen wordt opgenomen in het Werkplan;
- Extra inzet van menskracht en materiaal om ongewenste soorten te bestrijden als Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop;
- De jacht- en gebruiksovereenkomsten worden beëindigd;
- Het vakwerk Korenspieker wordt permanent in een goede staat van onderhoud gehouden;

7.17 Speerpunt van beleid voor Beheer periode 2019 – 2023

Het beleid is er op gericht te voldoen aan alle eisen die aan particuliere natuurbeheerders worden gesteld. In de loop van deze beleidsperiode zijn alle natuurterreinen en beheertypen opgenomen in de gestandaardiseerde producten die de certificeringseisen voor particulier natuurbeheer voorschrijven.

8. Projecten

Het beleid van de stichting is er op gericht vernieuwingen, veranderingen, wensen, investeringen van enige omvang en met relatief grote kosten en een wat langere doorlooptijd projectmatig in te richten en uit te voeren. Bij projecten gaat het dus niet om de werkzaamheden i.h.k.v. het reguliere beheer. Uiteraard kunnen er voor het aspect Beheer wel projecten ingericht worden. We zijn een ambitieuze maar ook een relatief kleine speler met beperkingen in onze mogelijkheden omdat we werken met onbezoldigde vrijwilligers en met een relatief klein budget.

Een goede discipline bij het werken met (begrotingen van) projecten is ook mede basis voor de sturing op de stichtingsbegroting. We willen geen 'open eind' projecten, niet in planning noch in uitvoering, maar zeker niet in financieel opzicht.

Projecten /-onderwerpen kunnen zowel door bestuursleden als vrijwilligers worden ingediend. Het bestuur toetst of een project past binnen de doelstellingen en het beleid van de stichting en stelt ook de prioriteit vast ten opzichte van andere projecten. Projecten moeten zowel inhoudelijk, planmatig als financieel (een eigen sluitende begroting) goed onderbouwd worden. Het project wordt pas 'definitief' (groen licht voor de start) als aan alle voorwaarden voor uitvoering en financiering is voldaan.

Een in te dienen project dient te voldoen aan (minimaal) de volgende eisen:

- - een algemene beschrijving;
- - het doel i.c. het te behalen resultaat moet bijdragen aan de te behalen resultaten voor beheer;
- - een beschrijving van de uit te voeren activiteiten / werkzaamheden en een realistische planning;
- - een sluitende begroting (incl. eventueel een definitieve toezegging van medefinanciering door derden).

Voorbeelden van projectonderwerpen voor de komende beleidsperiode:

- Verdiepen van de poel op Bosmans Brook;
- Onderzoeksprojecten voor stimuleren fauna;
- Herinrichten terreinen (Lebbenbruggerkamp);
- Kleding voor nieuwe vrijwilligers;
- Aanschaf van machines, gereedschap en veiligheidsmiddelen voor het beheerwerk van vrijwilligers.

Doelstellingen op gebied van Projecten in deze beleidsperiode

Projecten die we willen uitvoeren zijn

- a. gericht op het beheer en onderhoud van de terreinen en het vergroten van de biodiversiteit of
- b. gericht op het verbeteren van de werkomstandigheden en veiligheid voor / van vrijwilligers.

- Alle voorziene werkzaamheden (niet het reguliere beheerwerk) van enige omvang zijn op jaarbasis projectmatig beschreven, ingediend en door het bestuur bekrachtigd en geprioriteerd;
- De projectenportefeuille omvat permanent ten minste 5 projecten die zowel inhoudelijk (ecologisch, landschappelijk) goed uitgewerkt zijn. Ook zijn de projecten voorzien van een deugdelijke begroting;
- Het streven is gericht op minimaal 1 project per kalenderjaar;

9. Financiën

De financiële situatie van de stichting is gezond te noemen. Ondanks relatief grote investeringen is het vermogen in de afgelopen beleidsperiode op hetzelfde niveau gebleven.

Op grond van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen blijven de vooruitzichten op de langere termijn echter minder rooskleurig. Een overheid die zich gaandeweg meer terugtrekt, nauwelijks interest op spaartegoeden en opdrogende subsidiestromen. Hoewel het bedrijfsleven in sterkere mate gericht is op duurzaamheid en groene projecten vertaalt zich dit nog niet in een toenemende belangstelling om onze groene projecten te steunen. Deze ontwikkelingen zullen hun stempel drukken op het te volgen financiële beleid van de stichting voor de komende jaren.

De inkomstenbronnen van de stichting zijn beperkt: de interest van het eigen kapitaal op spaarrekeningen is vrijwel nihil en de spaardeposito's waar een deel van het kapitaal is in ondergebracht lopen in de komende jaren af. In de komende beleidsperiode loopt ook het overgrote deel **van** de provinciale subsidiebeschikkingen af en het is twijfelachtig of het subsidieniveau van de komende jaren op hetzelfde niveau blijft. Inkomsten uit fondsen die incidenteel projecten ondersteunen blijven belangrijk de komende jaren. Daarom is het van belang tijd te steken in kwalitatief goede plannen ter onderbouwing van aanvragen bij fondsen.

De eigen bezittingen genereren slechts in zeer beperkte mate (pacht)inkomsten. Dat zal nog verder afnemen omdat de beleidskeuze is gemaakt om meer onafhankelijk van de agrarische sector te zijn bij het beheer van hooilanden en akkers. We zullen in de komende jaren duidelijke keuzes maken waar we het geld aan uit willen geven en waaraan niet.

De doelstellingen en het financieel beleid zijn gericht op consolidatie van en risicobeperking voor de continuïteitsreserve en de ontwikkeling van nieuwe financiële bronnen. Qua uitgaven ligt de prioriteit bij Beheer en Onderhoud en uitgaven voor het verbeteren van werkomstandigheden / veiligheid voor/van vrijwilligers.

De resultaten van het financiële beleid willen we bereiken door:

- Ons vermogen niet risicovol te beleggen en ook aan risicospreiding te doen i.h.k.v. de Rijksregeling voor deposito garanties;
- Ons vermogen te beleggen in duurzame, groene projecten, zo mogelijk in de eigen regio, maar met aandacht voor verdedigbare locaties;
- Te onderzoeken of crowdfunding projecten voldoen aan onze voorwaarden voor duurzaamheid en risicobeperking en dus voldoen als alternatief voor de aflopende spaardeposito's;
- Te bankieren bij banken die duurzaamheid en regionaal belang actief uitdragen en daadwerkelijk uitvoeren;
- Het beheren en in stand houden van een continuïteitsreserve die als basis dient voor de interest-inkomsten (depositorekening 5-jaar vast of groene duurzame projecten);
- Het bedrag boven de vaste continuïteitsreserve te gebruiken als werkkapitaal om (bijvoorbeeld) i.g.v. nieuwe verwervingen de kosten te kunnen voldoen;
- In beginsel geen leningen of hypotheeklen aan te gaan voor nieuwe verwervingen;
- Het minimaliseren van de bestuurs- en andere vaste kosten ten faveure van de uitgaven die direct ten goede komen aan het beheer van de monumenten. Streven is om de bestuurskosten verder terug te brengen van maximaal 10 % (periode tot 2019) naar maximaal 5 % van de begroting (periode vanaf 2019);
- Het voeren van een actief beleid van (financieel) goed onderbouwde projecten die als basis dienen voor fondswerving bij derden;

- Het voeren van een actief beleid om donateurs / 'vrienden van' langdurig aan de stichting te binden;
- Het voeren van een actief beleid met betrekking tot schenkingen en legaten; Bij een notariële (meerjarige) schenking van 500 euro per jaar neemt de stichting de notariële kosten voor haar rekening;
- Het voeren van een actief beleid om beheer en onderhoud (met behulp van vrijwilligers) zelf uit te voeren en minimaal uit te besteden. In de lijn daarvan streven we op langere termijn naar verwerving van eigen materiaal om jaarlijks terugkerende kostenposten van bijv. loonbedrijven (maaien, grondbewerking etc.) terug te dringen;
- Ondersteuning van publicaties (door derden) in de streektaal en –geschiedenis in deze beleidsperiode beperkt te begroten en niet zelfstandig publicaties uit te geven;
- In de begroting in deze beleidsperiode jaarlijks een beperkt budget op te nemen voor ondersteuning cultuurhistorische projecten van derden;
- Geen projecten te starten zonder een sluitende begroting;

Doelstellingen financieel beleid voor deze beleidsperiode

- Instandhouding van de financiële continuïteitsreserve als basiskapitaal op het niveau per ultimo 2018;
- Een strikt jaarlijks begrotingsbeleid dat ook geldt voor nieuw op te starten projecten;
- Genereren van extra inkomstenbronnen (minimaal € 2500,- per jaar).

10. Verwerving nieuwe gronden

De stichting heeft bij de besluitvorming rond verwerving van nieuwe grond een belangrijke afweging te maken. Het beleid van de stichting is om objectief en rationeel de voor- en tegenargumenten te beoordelen. Op voorhand is een aantal criteria vastgelegd:

- De verwerving moet passen binnen onze statuten en doelstellingen;
- Het terrein is kleinschalig en kenmerkend voor de Achterhoek;
- Kwaliteit (in termen van natuur- en landschapswaarde) gaat boven schaalgrootte;
- Verwervingskosten zijn financieel acceptabel (voldoende reserve voor toekomst);

Bij verwervingen gaat de **voorkeur** uit naar:

- Gronden die aansluiten op onze bestaande terreinen (gebiedsuitbreiding);
- Gronden die gelegen zijn in Gelders Natuur Netwerk of de droge/natte dooradering;
- Gronden die mogelijkheden bieden voor corridors of ecologische verbindingzones met andere terreinen (ook van andere eigenaren);
- Gronden met aantoonbare kansen voor verhoging van natuur- en landschapswaarden, waarbij we streven naar meer biodiversiteit en karakteristieke soorten van de Achterhoekse terreinen die qua omvang en kenmerken door de eigen organisatie in onderhoud en beheer kunnen worden genomen binnen de beschikbare middelen en mensen (vrijwilligers).

Het vorenstaande is geen limitatieve opsomming. De (besluitvorming van) verwerving van gronden moet ook naar volgende generaties bestuurders goed uitgelegd kunnen worden en verdedigbaar zijn. De stichting staat open voor mooie kansen voor verwerving van gronden, mits deze passen binnen de ambitie en de vastgestelde criteria.

Resultaat doelstelling Verwervingen

- Meer biodiversiteit;
- Concrete bijdragen aan natuur- en landschapskwaliteit;
- Aaneensluiting van terreinen
- Meer efficiëntie in beheer.

11. Streektaal, -Geschiedenis, Cultuur en Historie

Het ondersteunen van uitgaven op het gebied van de streektaal en de geschiedenis van de Achterhoek en de Liemers is een van de oudste taken van de stichting. De eerlijkheid biedt echter te zeggen dat er inmiddels andere organisaties zijn ontstaan die publicaties op het gebied van de streektaal en de streekgeschiedenis tot hun kerntaak rekenen. Hier wordt in eerste instantie gedacht aan de mr. H.J. Steenberg-Stichting, aan de Dialectkring Achterhoek en Liemers, het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, plaatselijke historische en heemkundige verenigingen en andere vergelijkbare organisaties.

De stichting wil haar werkzaamheden op dit terrein blijven voortzetten maar onderkent daarbij wel dat zij daar geheel zelfstandig niet toe in staat is. Om die reden zoekt de stichting dan ook vooral de samenwerking met de genoemde organisaties om publicaties, die van voldoende kwaliteit zijn en waarvoor interesse bestaat bij het publiek, financieel mogelijk te maken. In bepaalde gevallen kan dat betekenen dat de stichting de steun 'beperkt' tot uitsluitend financiële ondersteuning van activiteiten die andere organisaties feitelijk uitvoeren. In de voorliggende periode zal tevens worden nagedacht over het vormgeven van strategische allianties voor de lange termijn.

Gezien de financiële mogelijkheden van de stichting zullen we noodgedwongen keuzes moeten maken. Daarbij ligt het in de komende beleidsperiode niet voor de hand dat wij op het gebied van streektaal en geschiedenis zelf initiatieven ontwikkelen. Wel heeft het onderwerp onze sympathie en hebben we de intentie kwalitatief hoogwaardige uitingen van de streektaal te ondersteunen, mits dit binnen onze mogelijkheden ligt. Onze prioriteit daarbij hebben regionale (Achterhoek / Liemers) activiteiten (in tegenstelling tot de lokale) ;

Doelstellingen Streektaal, Geschiedenis, Cultuur en Historie in de komende beleidsperiode

- ondersteuning van kwalitatief hoogwaardige uitingen van de Achterhoekse streektaal;
- ondersteuning van regionale geschiedschrijving van natuur, landschap en watersystemen in de Achterhoek;
- ontwikkeling van (strategische) samenwerkingsvormen (allianties);

12. Beleid Inzet van vrijwilligers

De G.A. van der Lugt Stichting is een 'kleine speler in het veld' als het gaat om natuurbeheer en bescherming van het landschap. Echter, de omvang van onze terreinen is wel zodanig dat we het bijbehorende werk niet als bestuur alleen kunnen uitvoeren. En dat willen we ook nadrukkelijk niet. Juist omdat we als organisatie klein zijn kunnen we de lijnen tussen organisatie i.c. bestuur en de vrijwilligers kort houden.

We streven er nadrukkelijk naar dat vrijwilligers betrokken zijn bij het wel en wee van onze organisatie en onze terreinen. Het is ten slotte ook onze gezamenlijke leefomgeving waar we ons best voor doen. De samenwerking heeft ook een sociale functie: er is tijdens het werk tijd voor Achterhoekse gezelligheid en een praatje.

Het werken op onze terreinen is op vrijwillige basis. Het beleid is erop gericht dat eenieder vrij is om mee te doen op de momenten dat het hem/haar goed uitkomt. Daartoe wordt periodiek een werkschema gecommuniceerd waarop men kan 'intekenen'. De werkzaamheden worden in principe beperkt tot een dagdeel (9 u tot max. 12.30 u) zodat er tijd / ruimte blijft voor andere verplichtingen.

Onze terreinen concentreren zich rond de regio Ruurlo / Borculo en Winterswijk. We streven ernaar om vrijwilligers 'regio breed' in de Achterhoek in te zetten. We vinden het belangrijk dat vrijwilligers ook betrokken zijn bij de terreinen in andere dan de eigen woongemeente.

Kostenvergoedingen

Kosten die door vrijwilligers gemaakt worden kunnen bij de penningmeester van de stichting worden gedeclareerd. Kostenvergoeding vindt plaats op basis van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in het Huishoudelijk-reglement van de stichting. Dezelfde regels en dezelfde vergoedingen gelden voor zowel bestuur als de vrijwilligers;

Veiligheid en gezondheid

Veiligheid tijdens het werk op onze terreinen staat voorop. De stichting heeft in de vorige beleidsperiode een veiligheidsprotocol vastgesteld. Daarin staat o.a. dat wij ons aan de Arbowet verplichtingen houden, en dat ook het veiligheidsprotocol nageleefd moet worden tijdens de werkzaamheden. De leiding is altijd belegd bij een bestuurslid wiens aanwijzingen opgevolgd dienen te worden. Veiligheid tijdens het werk is een gezamenlijke verantwoording.

Veiligheid is ook gericht op gezondheid. In de vorige beleidsperiode zijn vrijwilligers in de gelegenheid gesteld om beschermend schoeisel, tekenwerende werkkleding en gehoorbescherming aan te schaffen. Dat beleid wordt gecontinueerd en geldt dus ook voor nieuwe vrijwilligers die zich aanmelden.

Vrijwilligers die ingezet worden bij het werken met motorisch gereedschap (motorzagen) dienen gecertificeerd te zijn. De werkzaamheden worden zodanig georganiseerd dat bij het werken in de natuur de inzet van machines en het opruimwerk gescheiden plaats vindt;

Verzekering

Alle vrijwilligers zijn voor schade en ongevallen verzekerd via de gemeenten waaronder de terreinen vallen, t.w. Berkelland, Bronckhorst, Lochem, Oost Gelre en Winterswijk. Bovendien is de stichting voor wettelijke aansprakelijkheid verzekerd. Ook voor het werken met een trekker is een separate WA en opzittende verzekering afgesloten.

Doelstellingen Vrijwilligers voor deze beleidsperiode

Voor het vrijwilligersbeleid hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Zowel bestuur als vrijwilligers werken onbezoldigd;
- Vrijwilligers werken met in achtneming van de ARBO-wetgeving, veiligheidsvoorschriften ed.);
- Indien mogelijk werken we samen met gelijkgestemde organisaties (o.a. KNNV, IVN);
- Streefgetal voor het aantal (actieve) vrijwilligers is 25 in een verhouding 10 <>15) over de regio's Winterswijk en Ruurlo/Borculo);
- Uitbreiding van het aantal vrijwilligers rond de regio Winterswijk (op basis van de situatie per ultimo 2018);
- We streven naar betrokkenheid van lokale jeugd (bijv. de hoogste groep van basisscholen);
- De website en social media worden actief gebruikt om vrijwilligers bij het wel en wee van de stichting te betrekken;
- Als daartoe aanleiding is worden acties georganiseerd om nieuwe vrijwilligers te werven;
- Jaarlijks wordt een vrijwilligers dag / donateurs dag georganiseerd met een aansprekend programma;

- Vaardigheden van vrijwilligers en het behalen van certificaten (bijv. bezit EHBO-diploma's en certificaten motorzagen) worden gestimuleerd;
- We streven ernaar om het werk waar mogelijk (en financieel haalbaar) door inzet van machines te ondersteunen;

Zie ook de doelstellingen bij hoofdstuk 12 , ARBO en veiligheid

Afvoeren maaisel op Bosmans Brook

13. ARBO, Veiligheid en Privacy

13.1 ARBO-wetgeving

De G.A. van der Lugt Stichting i.c. het bestuur van de stichting voert de beheerwerkzaamheden uit gezamenlijk met een groep vrijwilligers. Zonder vrijwilligers kunnen en willen we niet. Zij zijn dus erg belangrijk voor ons en we koesteren deze mensen die zich enthousiast en belangeloos voor onze doelstellingen en onze organisatie inzetten. Hun veiligheid staat voorop tijdens de werkzaamheden in het veld.

Afgezien van onze goede wil en ons eigen verantwoordelijkheidsgevoel dwingt de Arbeidsomstandighedenwet 1998 (Arbowet) ons om maatregelen te nemen. Strikt formeel genomen is de stichting in de zin van die wet een *'opdrachtgever die opdracht en toestemming geeft aan de coördinator van een vrijwilligers groep voor het uitvoeren van werkzaamheden en hiervoor toegang verschaft tot haar terreinen'*. Dat schept verplichtingen voor zowel de stichting, maar ook voor de vrijwilligers. Het is van belang dat we wederzijds onze verplichtingen kennen en nakomen. Het werken in de natuur doen we met veel enthousiasme en we vinden het leuk.

We werken ook met gevaarlijk gereedschap bijv. motorzagen, bijlen etc. en een ongeluk zit in een klein hoekje. Een vallende boom is in werkelijkheid altijd langer dan ingeschat! We willen ongelukken dus voorkomen.

Het beleid dat wij als stichting hanteren is direct afgeleid van de formele wetgeving. Uitgangspunt van beleid is dat we aantoonbaar binnen de kaders van deze wet werken.

13.2 Veilig werken in het veld

- In de vorige beleidsperiode is een **veiligheidsprotocol** opgesteld op basis waarvan in het veld gewerkt wordt. Vrijwilligers zijn (en nieuwe worden) hiervan in kennis gesteld en worden geacht conform deze werkafspraken te handelen tijdens de veldwerkzaamheden;
- De leiding van het werk berust bij een bestuurslid/vrijwilligerscoördinator (de zgn. 'werkbaas'). Deze heeft kennis van de terreinen en is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van het werk. De 'werkbaas' houdt toezicht op veilig werken en spreekt mensen aan op onveilig gedrag en omstandigheden. Vrijwilligers dienen zich te houden aan de instructies van de 'werkbaas';
- Er wordt uitsluitend gewerkt met (bij voorkeur) meerderjarige vrijwilligers die bij de stichting als zodanig geregistreerd staan en dus bekend zijn;
- Minderjarigen (bijv. schooljeugd) kunnen bij de werkzaamheden betrokken worden indien schoolleiding en ouders toestemming geven. Daarbij dienen voldoende toezichthoudende volwassenen aanwezig te zijn;
- De 'werkbaas' draagt zorg voor veiligheidsmaatregelen, t.w.:
 - telefoonnummers van hulpinstanties (politie, brandweer, ambulance);
 - vluchtwegen;
 - GPS-coördinaten (i.c. adres) voor professionele hulpverleners;
 - EHBO-materiaal.
- De werkbaas bepaalt het gebruik van gereedschap en bepaalt wie welk gereedschap gebruikt;
-

- Motorisch gereedschap wordt uitsluitend gebruikt door gecertificeerde bestuursleden / vrijwilligers;
- Certificaten worden driejaarlijks ververs. Zagers worden verplicht deel te nemen aan opfriscursussen;
- Het besturen van voertuigen wordt uitsluitend door ervaren vrijwilligers gedaan nadat men aan een instructiebijeenkomst heeft meegedaan en praktijkervaring heeft opgedaan;
- Vrijwilligers maken (verplicht) gebruik van veiligheidsschoeisel en gehoor- en gezichtsbeschermers en (bij gebruik kettingzagen) van veiligheidsbroeken en speciaal zaagschoeisel, helm en werkhandschoenen;
- Van de werkzaamheden en calamiteiten die zich eventueel voordoen wordt verslag gedaan in een Logboek;

Doelstellingen ARBO voor deze beleidsperiode:

- Alle bestuursleden die optreden als 'werkbaas' zijn gecertificeerd voor de motorische hulpmiddelen;
- Alle 'werkbazen' zijn gecertificeerde EHBO-ers of in staat om adequate hulp te verlenen;
- ARBO-/veiligheidsbeleid en instructies worden actief gecommuniceerd naar nieuwe vrijwilligers voordat ze ingezet worden op de terreinen;

13.3 Overige aspecten Veiligheid

Onze terreinen zijn grotendeels vrij toegankelijk. En uiteraard willen wij ook dat de natuur die wij ontwikkelen en beheren gezien en beleefd wordt door bezoekers. Paden en publieke voorzieningen (bijv. bij de Ruitenburgerschans) moeten bewandelbaar blijven. Onveilige situaties als gevolg van dode en/of omgewaaide bomen, dode takken etc. bomen moeten worden opgeruimd. We richten ons daarbij specifiek op de terreinen die frequent door publiek bezocht worden en grenzen aan openbare wegen of paden.

Doelstellingen Veiligheid voor deze beleidsperiode

- Alle werkzaamheden worden bijgehouden in een Logboek, incidenten, ongevallen, calamiteiten worden geregistreerd en zo nodig gemeld bij de bevoegde instanties;
- Alle terreinen worden minimaal 2 x per jaar geïnspecteerd op o.a. aspecten als veiligheid voor het publiek;
- In geval weersomstandigheden daar aanleiding toe geven (bijv. na zware stormen) wordt altijd een 'ad hoc' inspectie uitgevoerd;
- In het Jaarverslag wordt van de ondernomen acties verslag gedaan;
- De stichting draagt zorg (naast de verzekering door Gemeenten) voor adequate WA-verzekeringen

13.4 Privacy

De stichting hanteert haar privacy-beleid dat voldoet aan de vigerende wetgeving op dat gebied. Het privacy- reglement is gepubliceerd op de website. Het bestuur en de vrijwilligers hebben schriftelijk toestemming gegeven voor uitwisseling van e-mailadressen en telefoonnummers en het publiceren van fotomateriaal op sociale media.

14. Public Relations en Communicatie

Wij vinden het belangrijk om te laten zien wat wij doen en hoe wij onze doelstellingen verwezenlijken. Wij streven daarom naar actieve, tijdige en inhoudelijk juiste communicatie. Daarnaast beogen we met deze communicatie de herkenbaarheid van de stichting te vergroten. Als meer mensen kunnen genieten van ons werk, dan is dat winst.

De stichting voert actieve PR om zo te laten zien wat zij realiseert, wie dit mogelijk maken en hoe je ervan kunt genieten. Daarnaast treedt zij, mits voldoende geïnformeerd op het betreffende dossier, naar buiten als het gaat om natuur- en landschapsbescherming in brede zin. De houding is (waar wij dat nodig achten) positief kritisch. De stichting heeft daartoe ook in 2017/2018 een communicatieprotocol vastgesteld.

Privacybescherming

Ook de stichting heeft te maken met de nieuwe Europese wetgeving op het gebied van persoonsgegevens. De stichting vraagt actief om toestemming tot publicatie van foto's op sociale media en bovendien worden bij groepsmail de adressen van de geadresseerden niet onderling gedeeld / zijn deze niet zichtbaar.

De educatieve functie

De educatieve functie die het werk en de natuurterreinen in zich heeft, wil de stichting doorgeven aan de jongere generatie(s). De manier waarop de stichting dit de komende jaren wil realiseren wordt nog nader uitgewerkt. In de afgelopen periode is succesvol samengewerkt met basisschoolleerlingen.

Communicatiemiddelen

De stichting beschikt over een website met een schat aan informatie. Het primaire communicatiekanaal was de website. De stichting houdt de website up to date, maar constateert dat sociale media als Twitter en Facebook eenvoudiger-zijn, een lagere drempel hebben en een groter bereik kennen.

De stichting beraadt zich de komende periode op de communicatiemiddelen die voornamelijk ten doel hebben om een grotere naamsbekendheid op te bouwen en een grotere groep mensen te bereiken.

Relatiebeheer

De stichting houdt actief een bestand bij van haar relaties. Daar waar gewenst kunnen deze worden uitgenodigd en betrokken bij planvorming, projecten, jubilea e.d. Voor de actieve vrijwilligers geldt dat deze in de kerstperiode worden bedankt voor hun inzet door middel van een klein presentje.

Het werken met andere media, waaronder twitter en een digitale nieuwsbrief kunnen worden onderzocht, maar vooralsnog bevat in het bijzonder de website de benodigde kwaliteit en herkenbaarheid.

15. Samenwerking

Op het speelveld waarop wij als stichting actief zijn in onze regio werken veel grote en kleinere organisaties. Onze terreinen grenzen aan elkaar, onze activiteiten raken elkaar en soms vissen we in dezelfde vijver.

Gelukkig hebben wij geen hekken om onze terreinen. De natuur geeft ons het beste voorbeeld: er bestaan geen grenzen voor vogels en planten. Beheer van terreinen zonder ons af te vragen hoe dat beheer uitwerkt 'bij de burens' en zonder ons te bekommeren over de vraag of we dat beheer in samenwerking niet efficiënter hadden kunnen doen is ongewenst. Als natuurorganisatie hebben we te maken met burens, het waterschap, gemeenten, toeristen, agrariërs etc. Mensen die betrokken zijn bij onze stichting (bijvoorbeeld als vrijwilliger) zijn dat soms ook bij andere natuurbeheerorganisaties. Het een hoeft het ander niet in de weg te staan.

Uit overwegingen van efficiency, kostenbesparing en synergie-effecten zullen we de samenwerking soms ook noodgedwongen moeten zoeken. Een kleine organisatie als onze stichting die drijft op het werk van onbezoldigde vrijwilligers kan niet alle expertise, menskracht en middelen in eigen huis hebben. Samenwerking is binnen ons netwerk een noodzaak. En dat is ook goed, het levert vaak inspirerende contacten op.

In de samenwerking met al die partijen is het goed om vanuit de eigen organisatie een helder en consistent beeld te hebben van datgene waar we voor staan, wat we willen bereiken en hoe we dat willen doen (en ook wat we per se niet willen). Dat beeld moeten we ook consequent uitdragen en voor ogen houden als we afspraken maken met derden. Vanuit de visie op samenwerking is het ook goed te weten waar je als organisatie goed, minder goed of kwetsbaar in bent. Samenwerking kan versterkend werken zowel naar de eigen organisatie als de andere partij. Anderen kunnen je een spiegel voorhouden. Dat kan erg inspirerend werken. Onze houding dient open minded te zijn.

Goede samenwerking hoeft een zekere mate van zakelijke benadering niet uit te sluiten: in de afgelopen beleidsperiode zijn alle bestaande (soms mondelinge) afspraken voor gebruik van terreinen dan wel vormen van samenwerking vastgelegd in meerjaren overeenkomsten.

De Van der Lugt stichting wil, met oog voor het behoud van de eigen identiteit, daar waar mogelijk en noodzakelijk die samenwerking zoeken.

Doelstellingen op gebied van samenwerking:

De doelstelling uit de vorige beleidsperiode om alle bestaande (mondelinge) overeenkomsten af te stemmen op het actuele beleid en vast te leggen in eenduidige meerjarencontracten / overeenkomsten is **gerealiseerd**. Ook voor de komende periode geldt dat afspraken met derden schriftelijk worden vastgelegd.

- Bij de verwerving van terreinen gelegen aan waterlopen (beken/rivieren) zoeken we de samenwerking met het waterschap (WRIJ) bij de afstemming met het natte en droge beheer. Als voorbeeld moge dienen de kwalitatieve verplichting bij de verwerving van de kavels rond het Oossinkbos (Bemerbeek), Oedingsebeekdal (Boven-Slinge), Lebbenbruggerkamp (Slinge) en het Hartelergoorbosje (Slinge);
- Bij complexe onderwerpen als bijv. subsidies zoeken we de samenwerking met Agrarische Natuur Verenigingen (ANV's) en/of de overkoepelende Achterhoekse organisatie (VALA);

- Bij grote beheerwerkzaamheden en complexe projecten die kennis vergen die we niet in eigen gelederen hebben roepen we het advies en de van professionals in;
- Op gebied van ondersteuning van activiteiten van derden (op het gebied van de streektaal en cultuurhistorie) zoeken we de samenwerking met andere gelijkgezinde organisaties zoals de streektaalorganisaties die in het gebied actief zijn en de plaatselijke historische en heemkundige organisaties, waarbij wij kiezen voor de regionale en niet voor de plaatselijke insteek;
- Voor het toekomstbestendig vastleggen van data en het digitaliseren van ons archief zoeken we de samenwerking met het Erfgoedcentrum in Doetinchem;

16. Tot besluit

Dank voor het lezen van ons Beleidsplan 2019 – 2023. Voor op- en aanmerkingen van uw kant staan wij open. Ook als u vragen heeft gaan we graag met u in gesprek. Wij zijn goed te bereiken via ons e-mailadres: info@vanderlugtstichting.nl. Ook op de website staan de telefoonnummers van het secretariaat. Bovendien zijn wij te volgen via Facebook en Twitter. Op deze media plaatsen wij met enige regelmaat een foto van het verzette werk of (bijzondere) waarnemingen van bijvoorbeeld dieren en planten.

Om de toekomst van de stichting te waarborgen zijn vrijwilligers, donaties, subsidies etc. van wezenlijk belang. Wij hopen dat u in uw omgeving de stichting en haar werk wilt promoten, zodat wij nieuwe vrijwilligers mogen blijven verwelkomen en waar mogelijk een financiële gift. Als bestuur zijn wij scherp op de uitgaven en proberen wij ook bestuurskosten te beperken. Zo worden onze uitgaven het meest direct besteed aan het landschap en de natuur.

Graag wil ik hier de bestuursleden bedanken voor het samenstellen van dit beleidsplan.

Rogier Grondman,
Voorzitter.